

# *Диалогтық оқыту*



# **Диалогтік оқытудың тиімділігі.**



**Диалог сабакта  
окышылардың  
кызығушылығын  
арттырумен қатар  
олардың білім  
даңгайінің осуіне үлес  
косады.**

**Мерсер мен Литтлон**



**MyShared**

**Диалогтық оқыту үжымдық** (мұғалім мен бала бірігіп тапсырманы орындаіды) **және өзара білім алмасуға жағдай туғызыатын** (мұғалімдер мен балалар бір-бірін тыңдаған, идеялармен белгіседі және балама көзқарасты қарастырады) **және коллаушы** (балалар қате жауап бергені үшін қорықтай, өз идеяларын еркін жеткізіп, бір-біріне өзара түсінікке жетүлеріне көмектеседі) оқыту тәсілі **больш табылады.**



# **Александер тәжірибеде зерттелген диалогтің 5 үлгісін анықтады:**



- 1. МЕХАНИКАЛЫҚ** (мұғалім –сыныш): қайталау арқылы фактілер мен идеяларды зерттеу



- 2. АУЫЗША ЖАУАП** (мұғалім-сыныш немесе мұғалім-топ) : мұғалім сынышка қайталауга арналған сұрап койып, окушылардың жауаптарын бағыттап отырады.



- 3. НҰСКАУЛЫҚ/ТУСІНІК БЕРУ** (мұғалім-сыныш, мұғалім-топ немесе мұғалім-окушы) окушыларға акпарат ұсыну немесе тусініктеме беру;



- 4. ТАЛҚЫЛАУ** ( мұғалім-сыныш, мұғалім-топ немесе окушы-окушы) акпарат алмасу және проблемалық мәселелерді шешу мақсатында идеялармен танысу;



- 5. ДИАЛОГ** (мұғалім-сыныш, мұғалім-топ, мұғалім-окушы немесе окушы-окушы) күрылымдалған сұраптар және нысаналы талқылау арқылы ортақ тусінік қалыптастыру;



# **Мерсердің зерттеуіне сәйкес әңгімелесудің 3 түрі бар:**

## **Әңгіме-дебат**

- Оқушылар бәсекеге қабілетті, басқа адамдардың көзқарасын қабылдауды қаламайды.

## **Кумулятивтік әңгіме**

- Идеялар кайталанады және жасалынады, бірақ үнемі мұкият бағалана бермейді.

## **Зерттеушілік әңгіме**

- Әркімнің идеясы пайдалы деп саналғанымен, мұкият бағалау жүреді, топтағы қатысушылар келісімге келуге тырысады.





## Диалогтік оқытуда сұрақ қою маңызды орын алады.

**Сұрақтардың түрлері: төмен деңгейдегі, жоғарғы деңгейдегі**

**Сұрақ қою техникасы: түрткі болу, сынақтан өту, қайта багыттау  
Түрткі болу: сұрақты қарапайым етіп қою, өткенді пысықтау.**

**Сынақтан өту: толық жауап беруге, ойын толық айтуга  
итермелейді. "Сіз мысал келтіре аласыз ба? " деген сұрақтармен  
багыттайтыны**

**Қайта багыттау - сұрақты басқа окушыларга багыттайтыны. "Көмектесе  
алатындарың бар ма?" деген сұрақ койылады.**



## **Нәтижесі:**

- оқушыларды тақырып бойынша және сындарлы сөйлеуге ынталандырады;
- пікір алмасып, бір - бірінің идеяларын талқылайды, баға береді, ұжымдық білім мен түсінікті қалыптастырады;
- сұрақтарға жауап беру арқылы, тақырып бойынша өз ойларын айтуда мүмкіндік алады;
- оқушылардың ашылуына, ойнын жеткізуіне, сөздік қорының молаюына көмектеседі;
- оқушылардың қызығушылығын арттырумен қатар олардың білім деңгейінің өсуіне үлес қосады;



**Диалог – балалардың  
окуға деген ынтысын  
оята алатын пәрменді  
тетік**

